

ve smyslu kulturně-historickém, to, co má historické a kulturní vědomí sou-
náležitosti. Tímto dvojím pojetím národu-nation liší se právě novodobá
orientace od starší XVIII. a zprostředkuje mezi oběma idea národnosti
(nationalité) XIX. století. Ale v obou případech stát se svou svrchovaností
politickou brání plnému rozvoji těchto humanitních ideálů, až teprve nyní,
kdy konečně má přejít svrchovanost se státu na lid, přichází lidovláda k
plnému výrazu. Důsledkem toho však je, že jen demokratické formy stát-
ních vlád mohou tomuto ideálu odpovídati. Jednak tedy co do formy vlá-
dy je svrchovanost státu omezena, jednak však i tou okolností, že změn-
nými národnostními poměry i hranice státu mohou dosíci změny. Tu zcela
jasně je patrné, na koho ona politická suverenita přechází.

Národ, jenž se organizuje ve stát, musí obývatí území a tu tento vý-
lučný princip národnosti nelzáá svůi korektiv v principu zeměpisně-ho-
spodářském potud, pokud je pojetí národnostních menšin do cizojazyčného
státu právě z důvodu sebeurčení onoho národa nutno. Nelze však při sebe-
určení opíratí se o důvody t. zv. historického práva, že totiž dle dřívější
státní suverenity tak bylo, ani o národnostní državu, že dle dnešního stavu
tak tomu jest. Toto je pro naši politickou orientaci velmi důležité.

Takové však vzájemné styky národů v principu suverenních nutno
upravití společnými normami a to vedlo k myšlenke svazu národů, bez ně-
hož sebeurčení bylo by jen národnostní anarchií. Jak národy, tak státy
musí se vzdátí části své suverenity a přenéstí ji na onen svaz, jenž by zá-
vazně dle principu majoritního rozhodoval o vzájemných stycích a o sebe-
určení. Byl by konečným soudním tribunálem mezistátních a mezinárod-
ních sporů. To však zase předpokládá, že jen tento svaz má moc donu-
covací a to vede zase k heslu: odzbrojení. Svazu podřízené státy nemo-
hou mítí milionové armády, a svaz, aby nebyl odkázán na milost a nemilost
jich, může mítí ozbrojenou moc, resp. dispošicí s ní, jinak celá instituce ne-
má praktické ceny. Tímto hlediskem jest se řídití v otázce, jak branná
moc ve svazu má býtí řešena, což čelí též proti zásadním antimilitaristům,
kteří se zde stýkají s anarchisty jak intelektuálními, tak praktickými.
Ozbrojená moc je nutná, jedná se jen o to, jak sloužití má těmto humanit-
ním ideálům. Branná moc — má-li sloužití jen svazu — musí býtí tímto a
ne státy organizována.

Konečně v třetím, hlavním odstavci II. části knihy, o níž referujeme,
nadepsaném »Rozbor dosavadních veřejných projevů o nových heslech«,
poukazuje spisovatel na nedostatečnost pramenů a následky toho, dále na
výběr projevů a jich účel a způsob sestavení jich.

Pak připomíná, jak válečné cíle během světové války se měnily, ne-
boť zprvu bylo nejdůležitějším cílem dohody — znovuzřízení dosavadního
práva mezinárodního — pak důsledkem revoluce v Rusku a vstupem Ame-
riky do války počíná se všeobecně uznávati nutnost přestavby světového
řádu mezinárodního.

V závěru spisku svého autor umístil nejdůležitější a význačné pro-
jevy v letech 1915, 1916, 1917 až do května 1918, pronesené státníky, po-
litíky, parlamenty a denním tiskem z obou válčících států, po nichž umí-
stil ještě kratičky — doslov.

Autor sice nazývá v předmluvě svoji práci skromnou, ale kniha ob-
sahuje tolik nových myšlenek, tolik nových hledisek, že jest spisem nejen
velmi časovým, ale zachová si svoji cenu i pro budoucno.

Jan Pihál.

Hlídká časopisů.

Česká revue. Kramář Karel: Ruská krise. V. (705). — Wer-
stadt Jaroslav: Tomkovo historické kacířství (732). — Kronika.

— (Ročník 1918/19.) Krojta Kamil: Vývoj českého národního vědomí (1, 101 a 140). — Fischer Josef: Filosofie činného života (9 a 111). — Hoch Karel: Irsko (20 a 147). — Moravský: Slovensko ako sociologický predmet, II. (37). — Kramář Karel: Ruská krize, V. (65 a 129). — Hoch Karel: Konec a začátek (83). — Matys J.: Základní rysy české hospodářské politiky (97). — Jež Štěpán: Člověk, společnost, lidstvo v dile Březinově (155). — Hobza Antonín: Budoucnost práva mezinárodního (168). — Kronika.

Právník. Dr. Tomsa Bohuš: Svědecká výpověď dítěte. Její psychologie a průvodní hodnota. (Dokončení, 281). — Dr. Krčmář Jan: Příspěvky k výkladu reformovaného práva občanského. Poznámky k ústavu veřejného příslibení (317). — Křiženecký Jaroslav: Zákonná úprava příbuzenských sňatků s hlediska biologicko-lékařského (325). — Hora Václav: Poznámky k zákonům ze dne 2. listopadu 1918 č. 3.—5. sb. t. a nař. českoslov. státu (389). — Praktické případy, přehled rozhodnutí, zprávy literární, hovorna, denník.

Právnícké rozhledy. Kallab Jaroslav: K otázce sestátnění sociální péče o mládež (105). — Dr. Matoušek J.: Státní úřednictvo a politika (113). — Dr. Klineberger Bohdan: Processuální anomálie (117). — J. M.: Zapomenutá nauka. Volné kapitoly o řečnictví (123). — Svoboda Emil: České zákonodárství (15). — Dr. Klineberger Bohdan: Nové problémy právní (155). — Dr. Matoušek Josef: Poznámky k návrhu na zřízení úřednické rady (159). — Dr. Arnstein Ignát: Dlužník opatřený privilegiem, že bez svého svolení nesmí býti žalován (162). — David Lloyd George: Půda a lid (169). — Hovorna, zprávy, poznámky.

Správní obzor. Dr. Pantůček Ferdinand: Vodní družstvo. (Dokončení, 277.) — O. S.: Dávka z přírůstku hodnoty (298). — Dr. Hoetzel Jiří: Sbírká zákonů a nařízení československého státu (319). — Týž: Rozdělení zemské správní komise (322). — Hlídka nálezu, hlídka literární, věstník Správního obzoru.

Allgemeine österr. Gerichtszeitung: Dr. Ohmeyer v. K.: Zahlung von Geldschulden, die auf fremde Währung lauten, mit inländischem Gelde. Der für die Umrechnung maßgebende Stichtag (273, 296). — Dr. Kadečka Ferdinand: Rechtsgrund und Voraussetzungen der Entschädigung für Untersuchungshaft nach dem Gesetze vom 18. August 1918, N. 318 R.-B.-B. (277). — Dr. Golab Stan.: Zur Frage der gesetzlichen Regelung des Dienstverhältnisses der Lehrerschaft an Privatlehranstalten (281). — Dr. Junk Ernst: Streitfragen aus dem Gebiete der M.-St.-P.-O. (286, 344). — Dr. Kastner Oswald: Der Entwurf eines Gesetzes über die Vereinfachung der Strafrechtspflege (289). — Dr. Beck Sigm.: Was ist unter »einstweilige Verfügung« des § 932.a a. b. G.-B. zu verstehen? (302). — Dr. Wehli: Der Einfluß des Krieges auf Verträge. Eine Rechtsvergleichende Untersuchung (305). — Dr. Langer A.: Dreier- oder Vierer-Senat in Strafsachen (311). — Dr. Weinmann: Klage und Exekution gegen Militärpersonen (312). — Dr. Dechant Hans: Das Nachbarrecht der III. Teilnovelle und die Eisenbahnen (315). — Dr. Helmer Erwin: Die Republik Deutschösterreich und die Rechtspflege (337). — Dr. Hantsch Max: Streitige Rechtsfragen im Zuge der Verlassenschaftsabhandlung (341). — Dr. Reinold Karl: Der Entwurf des Jugendschutzgesetzes (346). — Literární oznamovatel atd.

Gerichtshalle. Dr. Scharifmeyer Heinrich: Armenvertretung (385). — Dr. Haber Leo: Die mitteleuropäische Rechtsgemeinschaft. Ein Kulturproblem und eine Kulturmacht (403). — v. Beseler: Die Rechtspflege nach dem Kriege (413). — Dr. Sternberg Moritz: Die

neue Mieterschutzverordnung (429). — Dr. Apfelbaum Ignaz: Die Verfügung des Eigentümers über die Hypothek (431). — Dr. Sternberg Moritz: Einige Bemerkungen zu den Kundmachungen im Staatsgesetzblatt (453). — Dr. Scharfmesser Heinrich: Die Advokatur unserer Zeit (465). — Denní a stavovské otázky, hovorna, literární oznamovateľ, praktické prípady, personalie atd.

Juristische Blätter. Dr. Langstein Otto: Über das Erfordernis der staatlichen Genehmigung zur Bildung und Erhöhung des Stammkapitals bei Gesellschaften m. b. H. nach der Min.-Vdg. vom 3. September 1918, N. 323 R.-G.-Bl. (393). — Dr. Körner Alois: Schrift und Abschrift (395). — Dr. Richter Oswald: Ein Beitrag zur Reform der Geschworenengerichte (399). — Dr. Oifer Julius: Das Gesetz über die Entscheidung für Untersuchungshaft (409). — Dr. Fessler Gustav: Die Novelle zur Strafprozeßordnung (411). — Dr. Sturm Friedrich: Beweis und Strafmaß in Wissenschaft und Unterricht (413). — Dr. Infeld Josef: Zur Reform der Advokatur (415). — Dr. Merkl Adolf: Das doppelte Rechtsantlitz. Eine Betrachtung aus der Erkenntnistheorie des Rechts (425, 444, 463). — Dr. Stark Bernhard: Die jungösterreichische Schule der Rechtswissenschaft und die naturwissenschaftliche Methode (428). — Dr. Fiedler Johann: Anmerkungen zu den §§ 1154 b und 1155 a. b. G.-B. (431). — Dr. Wolf Wilhelm: Der Advokatenrat der königlichen Kurie in Ungarn (442). — Dr. Junk Ernst: Zur Anwendung der M.-St.-P.-O. (447). — Dr. Bachrach v. Adolf: Advokatur, Schrifttum und Mündlichkeit (457). — Dr. Ullmann Julius: Weltschiedsgericht und Völkerbund im Lichte amerikanischer Auffassung (459). Dr. Merkl Adolf: Einige Gegenbemerkungen über die §§ 1154 b und 1155 a. b. G.-B. (473, 490). — Mayer Edmund: Die österreichischen Justizminister der letzten zwei Jahren (477). — Dr. Dechant Hans: Zum Gerichtsstande des beklagten Ärars (478). — Dr. Wittmayer Leo: Die Abdankung Kaiser Wilhelms und die völkerrechtliche Vertretung Deutschlands (491). — Dr. Martin Isaac: Die neue deutsche Verordnung gegen Preistreiberei (492). — Dr. Blum Ernst: Privatrechtsfragen der Friedensschlüsse (505). — Dr. Wittmayer Leo: Staatsrechtliches zum Regierungsrücktritt Karls v. Habsburg und anderer deutschen Herrscher (507). — Dr. Mravlag Anton: Die Einkommensteuer aus landwirtschaftlichen Großbetrieben mit kameralistischer Buchführung (509). — Korrespondenzen: Der Zinsrückstand als Kündigungsgrund (401). — Die Neugründung von Gesellschaften m. b. H. nach der Min.-Vdg. v. 3. September 1918, N. 323 R.-G.-B. (416). — Geschäftsübergabe an einen Dritten kein Grund zur Kündigung des Mietvertrages (417). — Gehören Klagen gegen das Postärar vor das Handelsgericht? (434). — Revision gegen gleichlautende Urteile bei einem Werte des Streitgegenstandes unter 1000 K und bei Geltendmachung einer höheren Gegenforderung (449). — Die Einrede der Streitanhängigkeit ist begründet, wenn eine Wohnung gekündigt wird, während das Verfahren über eine frühere Kündigung vom Zwangsverwalter, die spätere vom Hauseigentümer vorgenommen wurde (498). — Literární oznamovateľ, praktické prípady atd.

Österr. Zentralblatt für die juristische Praxis. Dr. Merkl Adolf: Der Verlust der österreichischen Staatsbürgerschaft in Beziehung zur Auswanderung. (Fortsetzung und Schluß, 689.) — Dr. Halpern Friedrich: Die zivilrechtliche Folge des Kettenhandels (728). — Dr. Geller Leo: Recht und Gesetz. Untersuchungen über das Wesen des Rechts und die Methoden seiner Erkenntnis (817). — Dr. Klein Peter: Lohn bei vorübergehender Dienstverhinderung und Anrechnung der Versicherungsgelder (863). — Literární oznamovateľ, praktické prípady, směs.

Zeitschrift für Notariat und freiwillige Gerichtsbarkeit in Österreich.
Dr. Ehrenzweig: Der Beschluß auf Zulässigkeit der »weiteren Anhaltung« in der Irrenanstalt (237). — Mayer Edmund: Das staatliche Be-
willigungsrecht bei Geschäftsunternehmungen in Deutschland und Öster-
reiche (241). — Dr. Reichel Eduard: Ergebnis der Fragebogen über
das Grundverkehrsgesetz (246, 255, 263, 272). — Kornitzer D.: Das
Problem des Nachbarrechtes (247). — Dr. Touaillon Heinrich: Die
Vorrangseinräumung nach der dritten Teilnovelle zum allg. bürg. Ges.-
Buche (25, 262). — Týž: Das Testament des beschränkt Entmündigten
(270). — o e—: Der Behördenaufbau in Deutschösterreich (277). — Dr.
Helmer Erwin: Zur Anwendung der Mieterschutzverordnung (280).
— Steiner Johann: Reichsdeutsches und österreichisches Grundbuchs-
wesen (280, 286). — Dr. Klang Heinrich: Die Regierungsvorlage
eines Straßenverbücherungsgesetzes (285). — Literární zprávy, praktické
případy, personalie atd. —rcn—

Judikatura.

(Pořádá J. Purcner.)

Praktické případy.

K výkladu § 948. všeob. obč. z.

V právní záležitosti žalobkyně M. P. proti žalovanému A. P. o od-
volání daru, uznal odvolací soud v B. na odvolání žalobkyně do rozsudku
okr. soudu v I. ze dne 17./1. 18, $\frac{C\ 73/17}{3}$, takto:

Odvolání, jehož náklady ponese odvolatelka sama, se nevyhovuje;
rozsudek I. stolice se potvrzuje.

Předmět sporu se cení na 1200 K.

Děj skutkový:

Náříkaným rozsudkem byl zamítnut žalobní návrh, aby bylo právem
uznáno, že darovací smlouva ze dne 10. února 1917 za příčinou tehdy na-
stávajícího sňatku mezi spornými stranami uzavřená, kterou žalobkyně po-
skýtla žalovanému právo společného bytu a společného užívání všech do-
movních místností a zahrady v domě kn. vl. č. 2315 v D. K., a pro případ,
že by zemřela před žalovaným, právo samostatného užívání celé té nemo-
vitosti až do jeho smrti proti tomu, že bude dům v pořádku udržovati, dané
a úroky z dluhu platiti, a na základě této smlouvy ve kn. vl. čís. 2315 v D.
K. knihovní vklad práva této služebnosti ve prospěch žalovaného — jsou
pro hrubý nevděk žalovaného vůči žalobkyni projevený ve smyslu §u 948.
a 949. ob. z. obč. bezúčinný a po právu nepozůstávají právní nároky žalo-
vanému od žalobkyně propůjčené, že žalovaný jest povinen do 14 dní svoliti
ku knihovnímu vkladu výmazu práva této služebnosti ve vl. č. 2315 v
D. K. pro něho vtělené, kteréžto svolení může býti nahrazeno též pravo-
platným rozsudkem této žalobě vyhovujícím a aby byl žalovaný odsouzen
k náhradě útrat sporu žalobkyni do 14 dní.

V odvolání včas podaném uplatňuje žalobkyně odvolací důvody ne-
úplnosti řízení, nesprávného ocenění provedených důkazů a nesprávného
posouzení věci po stránce právní, navrhuje, aby byl rozsudek v odpor
vzatý zrušen, věc první stolici k novému projednání vrácena, nebo rozsudek
po doplnění řízení změněn ve smyslu žalobní prosby.

Žalovaný sdělení odvolacího nepodal.

Děj sporu v rozsudku I. stolice vyličený nedoznal v II. stolici ani
změny, ani doplnění, pročez se naň poukazuje.